

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

N. DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), JANUARY 17, 1949

STEVILKA (NUMBER) 11

Domače vesti

Zaroka

Včeraj sta se zaročila Miss Marie Bohar, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Nicholas Bohar, ki vodi lepilni salon v SND na St. Clair Ave., in Mr. George Damion, sin Mr. in Mrs. George in Helen Damion v St. Paul, Minn. Zaročenec je po poklicu "accountant" ter je graduiral iz St. Paul univerze, zaročenka je pa graduirala iz East High šole. Poroka se bo vršila v juniju. Bilo srečno!

O zborovanju SND

Nocoj se ne bo nadaljevalo z zborovanjem SND. Jutri zvečer se bo vršila seja direktorija, na kateri se bo določilo kdaj se bo zborovanje nadaljevalo. Prosi se vse zastopnike in posamezne lastnike certifikatov, da pazijo na naznanilo o seji, ki bo podano v časopisu.

Seja direktorija

Važna seja direktorija Slov. društvenega doma na Recher Ave. se vrši v sredo 19. januarja. Pričetek točno ob 7:30 zvečer. Prosi se vse direktorje, da so gotovo navzoči.

Čiangkajšek dobil težak udarec z zgubo Tientsina

SANGAJ, 15. jan.—Kitajski nacionalistični diktator Čiangkajšek je danes doživel najhujši udarec v civilni vojni, ko so sile Ljudske (komunistične) armade zavzele veliko pristanišče in trgovinsko mesto Tientsin, ki šteje okrog 3,000,000 prebivalcev.

Zmagoslavne čete komunističnega generala Lin Piao-a so vkorakale v goreče mesto pod zaščito artilerije, ki je uničila mnoga poslopja. Mnogi civilni so stradali. Poročila pravijo, da so tientsinske bolnišnice polne ranjenecov.

Ameriški konzul Robert Smyth je naznanil, da ni bil ranjen nobeden član njegovega štaba.

Komunistične čete so prišle do središče mesta, kjer so zmagoslavno začele streljati v zrak pred samim ameriškim konzulatom.

Peiping bodoča tarča komunistične ofenzive

V Tientsinu, ki je popolnoma v rokah komunistov, je že zavladal mir in red. Nacionalisti so v mestu zgubili kakšnih 60,000

vojakov, dočim so komunisti v stanju, da pošljejo 150,000 vojakov v nadaljne ofenzive proti glavnemu mestu Nankingu.

Radi tega katastrofalnega poraza se je začelo pospeševati umik vladnih uradov iz Nankinga na Formozo. Poročila pravijo, da je skoro vso zlato bilo že poslano na Formozo in da je tudi sam Čiangkajšek poslal tja večji del svojega "osebnega premoženja." Vojno ministrstvo bo verjetno poslalo v nedeljo svoje uradnike v Hangyang.

Medtem se pričakuje, da bo starodavno kitajsko mesto Peiping, z okrog 2,000,000 prebivalcev, prihodnja tarča komunistične ofenzive. Mesto je že popolnoma obkroženo in kot pravijo poročila, mestni svet skuša rešiti "sveto mesto" pred usodo razdejanega Tientsina.

Komunisti zahtevajo razveljavljenje pogodb z U. S.

Komunisti so že v četrtek naznanili osem "mirovnih pogojev", na osnovi kateri bi bili pripravljeni na pogovore za sklenitev miru. O pogojih sedaj razmotrjuje nacionalistična vlada, zbornica Yuan, ki odloča o vladni politiki, pa je za v nedeljo sklicala nujnostno sejo, na kateri se bo razpravljalo o mirovnih pogojih. Radi padca Tientsina je položaj nacionalistov še bolj obupen.

Kitajski komunistični voditelj Mao Tze-Tung je včeraj zahteval še en mirovni predpogoj — razveljavljenje vseh pogodb med Zedinjenimi državami in kitajsko nacionalistično vlado.

Mao je odločno zahteval obravnavo proti vojnemu zločincem in rekel, da se je Čiangkajšek zapletel v vojno proti komunistom, ker ga je zavedel "sijaj ameriškega orožja."

Neuradna poročila pravijo, da sta podpredsednik Kitajske Li Tsung-Jen in gen. Pai Čung Hsi navezala "skrivnostne stike" z namenom, da bi se izobčilo Čiangkajška in tako pripravilo podlago za sprejem pogojev, ki so jih postavili komunisti.

KRVAVI NEMIRI V JUŽNI AFRIKI

DURPAN, 16. jan.—Včeraj so v tem južno afriškem mestu izbruhnili krvavi plemenski nemiri.

V tridnevnem spopadu med plemenom Zulu in indijskimi prebivalci je bilo ubitih 300 oseb, 1,000 pa ranjenih.

TURSKA VLADA PADLA RADI DRAGINJE

ANKARA, 15. jan.—Včeraj je turška vlada premierja Hasan Sake podala ostavko. Ostavka je sledila protestom iz vseh krajev dežele proti naraščajoči druginji.

NIZOZEMCI SO BREZ MOČI V INDOEZIJI

BATAVIA, 17. jan.—Posredovalna komisija Z. N. je danes sporočila, da nizozemske čete nimajo v stanju ohraniti mir in zakon na Javi radi aktivnosti indoneških gerilcev.

GOSPA PERON POSLALA POMOČ ZA 600 OTROK V ZEDINJENIH DRŽAVAH

WASHINGTON, 16. jan.—Argentinska organizacija za socialno pomoč, ki nosi naslov po soprogi argentinskega predsednika "Maria Eva Duarte de Peron", je včeraj darovala 600 oblek za potrebne ameriške otroke v Washingtonu.

Zadeva je vzbudila presenečenje, obenem pa tudi spravila v veliko zadrego uradnike državnega oddelka. Presenečena je bila Mrs. Fey Vawters, ki vodi dobrodelno organizacijo "Children's Aide Society", v zadregi pa so bili vladni uradniki, ki smatrajo, da darilo iz Argentine pomeni sramoto za Ameriko, kajti lahko se tolmači, kot da Zedinjene države niso v stanju podpirati svojih lastnih prebivalcev, ki so v potrebi. Nekateri krogi celo verujejo, da bo "moskovska propaganda" izkoristila zadevo, češ, da Američani živijo v zelo bednih okoliščinah.

Mrs. Vawters je rekla, da je bila posebno "presenečena", ker je darilo prišlo iz tuje dežele. Navadno Zedinjene države, po njeni izjavi, podpirajo druge dežele.

Organizacija, kateri načeljuje Mrs. Vawters, prekrbja obleke za okrog 1,000 otrok letno. Prošnja za prispevke je bila med ostalim poslana tudi atašeu argentinske ambasade Augustinu Americu Merlou. Pričakovalo se je, da bo prispeval \$5 kvečjemu \$10. V četrtek pa je ataše telefonično poklical ameriško organizacijo in jo obvestil, da bo argentinska dobrodelna ustanova, katero vodi sama soproga argentinskega predsednika, prispevala dovolj obelk za 600 ameriških otrok.

TRŽASKI ŠKOF SANTIN ORTOŽUJE AMERIKO

RIM, 15. jan.—Tržaški škof Antonio Santin je včeraj napadel Zedinjene države, češ da niso zaščitile katoliške cerkve in "versko svobodo" v jugoslovanskem sektorju Trsta.

Santin je izjavil, da bi Zedinjene države morale posredovati potom Varnostnega sveta Z.N., ali pa uporabiti ekonomsko sankcijo, da se ustavi naraščajoča "proti-versko kampanjo" Jugoslavije, katere cilj je ne samo, da se uniči vpliv cerkve in duhovščine v jugoslovanskem sektorju, pač pa tudi, da se "cerkev in duhoščina popolnoma zbršijo."

(Santin je znan kot stari sovražnik slovenskega življa na Primorskem, ko je za časa fašistične Italije pospeševal raznarodovanje Slovencev in Hrvatov v Julijski Krajini).

Vile rojenice

Mr. in Mrs. Louis Kalin iz 19450 Ormiston Ave. sta prejela poročilo iz Norfolk, Va., da so vile rojenice zgledale pri družini njihove sestre T. 1/c in Mrs. Louis S. Kalin ter pustile v spomin krepkega sinčka - prvorojenca. Oče se nahaja pri mornarici zadnjih sedem let. Čestitamo!

Brezposelnih je vedno več, pravijo vladni izvedenci

Računa se, da jih bo do spomladi 4,000,000

WASHINGTON, 16. jan.—Po vladnih številkah zgleđa, da se brezposelnost v deželi bliža najvišji točki v povojni dobi. Najbolj črno gleda vladni in delavski izvedenci računajo, da bo do spomladi 4,000,000 delavcev brez dela.

Kljub tem izgledom pa izvedenci ne računajo, da bo prišlo do večjih nepravil v ekonomiji dežele. V federalnem skladu za brezposelnostne podpore je še vedno na razpolago \$7,630,000,000.

Urad za brezposelnostne podpore je naznanil, da je sedaj na podpori več delavcev, kot pa jih je bilo kdaj koli po letu 1946. Število pa se še vedno dviga. Iz vseh zveznih držav z izjemo Indiane, Mich., Minnesota, North Dakote in Idahoa, poročajo, da se število oseb na brezposelnostni podpori višja.

Uradniki pričakujejo, da bodo številke narasle za teden po 1. januarju, radi odpušcanja delavcev, ki so bili uposljeni v zvezi z božičnimi prazniki in sestavljanjem letnih inventarjev. Samo v New Yorku jih je bilo odpuščenih 45,000.

Načelnik predsednikovega ekonomskega sveta Edwin G. Nourse je izjavil, da je dvig brezposelnosti pojava, na katero odbor budno motri, da ne bi postala vzemirajoča. Pristavil je, da bi se položaj moral spremeniti, ko se bodo obnovile gradbene aktivnosti, ko bo avtna industrija začela izdelovati nove modele in ko bodo ostale industrije prenehale "začasno odpuščati delavce".

Ekonomski svet je priporočil uporabo vladnih projektov, da se zamaši vrzel, ki bi nastala radi brezposelnosti v privatnih industrijah.

Sin priznal, da je umoril očeta

Clevelandski policiji se je predal neki 19 let stari vojak, ki je priznal, da je v petek jutraj v Madisonu, O., ustrelil svojega očeta in z gorjačo pretepel svojo mamo.

Vojak, William Hill je izjavil, da je umoril pripravljal "več let," ker je trikrat oženjeni oče zanemarjal njegove sestre in brate.

Prestal operacijo

Poznani Mr. Steve Brodnik iz 4592 W. 130 St. se nahaja v St. John's bolnišnici, kjer je sredo prestal operacijo. Želimo mu, da bi se mu ljubo zdravje čim prej popolnoma vrnilo!

Prog. Slovence krožek št. 2

Članice krožka št. 2 Prog. Slovence so vabljeni, da se gotovo udeležijo redne mesečne seje v sredo zvečer ob 7:30 uri v navadnih prostorih SND na St. Clair Ave. Seja bo zanimiva in na dnevnem redu bo več važnih zadev, zato se prosi polnoštevilne udeležbe.

Izredna seja

Jutri zvečer ob 7:30 uri se vršijo izredna seja dramskega zbora "Anton Verovšek" v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Obenem se tudi vrši vaja za igro "Kamnomol". Prosi se vse članice in one, ki imajo vloge, da pridejo.

Jugoslavija ponuja Ameriki za \$15,000,000 bakra in svinca

BEograd, 15. jan.—Včeraj se je zvedelo, da želi jugoslovanska vlada prodati v Ameriki za \$15,000,000 bakra in svinca, kot prvi korak k ustanovitvi kredita, s katerim namerava kupiti stroje in nujne sirovine, ki jih potrebuje.

Baje je jugoslovanska vlada že stopila v stike z neko ameriško družbo, kateri je pripravljena prodati baker in svinca, kakor tudi neke druge rude. Veruje se, da je to prvi korak v zvezi z nedavno izjavo maršala Tita v parlamentu, da bo Jugoslavija prisiljena prodajati svoje rude kapitalističnim deželam zapada, če bodo dežele Kominforme nadaljevale s kršenjem trgovinskih pogodb.

Po neuradnem proračunu izvažala Jugoslavija vsako leto 60,000 ton bakra, 60,000 ton svinca, kakor tudi znatne količine cinka in kroma.

Ameriki primanjkuje bakra in svinca

Jugoslavija je ponudila baker in svinca prav v času, ko so v Ameriki bila priobčena poročila, da primanjkuje ameriški industriji teh dveh važnih rud.

V soglasju z obnovo trgovinskih zvez z zapadom, je včeraj prišla v Beograd angleška delegacija trgovcev z lesom. Kot pravijo nepotrjena poročila, so angleški trgovci pripravljeno kupiti precejšnje količine lesa. V zameno bi v Jugoslaviji zgradili žage. Ta angleška delegacija nima nobenih zvez s trgovskim sporazumom med Jugoslavijo in Anglijo, ki je bil podpisan v Londonu 23. decembra in ki predvideva izmenjavo blaga v letu 1949 v vrednosti \$120,000,000.

V Rimu se nadaljujejo pogajanja za poglobitev trgovinskih odnosov z Italijo. Jugoslavlani si tudi prizadevajo, da bi obnovili trgovinske sporazume s Češkoslovaško in Poljsko.

Sin italijanskega konzula napaden

V soboto so neznani roparji napadli sina italijanskega konzula Guilija di San Marzana. Konzulov sin je bil napaden v poslopju National Biscuit Co. na Carnegie Ave. Njemu so odvzeli žepno uro, blagajniku družbe pa \$1,063.

Obravnava proti voditeljem ameriške Komunistične stranke se je začela

NEW YORK, 16. jan.—Jutri se bo začela obravnava proti dvanaestorici voditeljev ameriške Komunistične stranke, ki so obtoženi, da so delovali za "nasilno strmo glavljenje ameriške vlade."

Komunistični voditelji, vključno predsednik stranke William Z. Foster, so prvi komunisti v zgodovini dežele, proti katerim so bile dvignjene takšne obtožbe. Vladni distriktni odvetnik John F. X. McGohey je izjavil, da se bo obravnava vršila več mesecev.

Ker so proti vsakemu posameznemu voditelju dvignjene obtožbe radi dveh dejanj, bi v slučaju, če bodo spoznani za krive, bili obsojeni na 20 let zapora in \$20,000 globe.

Se vedno pa je nekaj izgledov, da bo obravnava radi bolezni Fosterja preložena. Predsednik stranke bolega na srečanju in

Madžarske verske skupine odobrile aretacijo kardinala

BUDIMPEŠTA, 15. jan.—Voditelji kalvinistične cerkve na Madžarskem so danes odobrili aretacijo rimsko-katoliškega kardinala Jožefa Mindszentya, ki se bo zagovarjal radi izdajstva, črnoborizljanstva in ostalih aktivnosti proti sedanji madžarski vladi.

Aretacijo so odobrile tudi ostale verske skupine. Skupno izjavo so poleg kalvinistov, ki so druga največja verska skupina na Madžarskem, podpisali tudi baptisti, metodisti, adventisti in pripadniki tako imenovane "svobodne cerkve." Edina verska skupina, ki se ni pridružila obsodbi Mindszentya, je evangeliistična cerkev.

V skupni izjavi pravijo madžarske verske skupine, da se kardinal Mindszenty "ni boril za versko svobodo," katera borba je na Madžarskem popolnoma nepotrebna, pač pa za politične cilje.

"Cerkev ne more molčati v zvezi s klerikalnim vprašanjem, ki je prišlo na površje z zadevo Mindszentya. Mi pozivljamo vsakega, naj pokaže dobro voljo, da se zadeve cerkve ločijo od političnih poizkusov. To pomeni pomiritev z madžarsko republiko," pravijo verske skupine v svoji izjavi.

ADAMIĆ JE SEL V STARI KRAJ

NEW YORK. — Zadnji tork, 11. januarja je odšel na obisk v stari kraj z letalom znani pisatelj Louis Adamić, ki ima svoj dom v Milfordu, New Jersey. V Jugoslaviji se bo mudil dalj časa in v obiskal bo tudi druge slovenske države in Izrael. Poleg teh držav morda obišče tudi Rusijo in Indijo.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NEMCI IN NOVI NAČRT ZA PORURJE

Industrijsko področje Porurja je bilo v prvi in drugi svetovni vojni arzenal Nemčije. Tako kajzerju kot firerju je bilo prav radi ogromne jeklene in premogovne industrije Porurja omogočeno, da sta sprožila vsak v svoji dobi dve najbolj strahoviti vojni v zgodovini sveta. Kajzer in firer sta šla, Porurje pa je ostalo in z njim tudi pravi krivci, ki pa po prizadevanju ameriškega tiska ostajajo vedno v ozadju. Ti krivci so nemški magnati—lastniki ogromnih trustov Vereingte Stahlwerke, Krupp, Mannesmann, Hoesch, Kloeckner in Gute Hoffnungshutte.

Ameriške vojaške sodnije se ukvarjajo z obravnavami proti nacističnim vojnim zločincem. Glavni voditelji nacistične stranke so bili zbrisani s pozornice, zginili so ker so stali kot preveč kompromitirani simboli tistega reda v Nemčiji, ki onemogoča miroljubni razvoj Nemčije in vedno, kot je to že dvakrat bilo dokazano, vodi v katastrofalne vojne.

Dosti se je slišalo imena—Hitler, Goebbels, Goering, Hess, von Papen itd.—toda imena Thyssen, Haniel, Reusch, Krupp, von Boglen, Zangen so manj znana, čeprav brez teh imen bi prvi ne pomenili popolnoma nič. Desetletja so imena nemških magnatov bila povezana z usodo Nemčije—brez ozira, če je to bila kajzerjeva "velika Nemčija" ali pa Hitlerjev "Tretji Reich."

Na nedavni konferenci v Londonu je bilo nerešeno glavno vprašanje—vprašanje, podražavljenja porurske industrije. Anglija in posebno Francija, ki ima največ razlogov za upravičeni strah pred možnim oživljanjem militaristične Nemčije, sta se zoperstavljali ameriškim načrtom. Zedinjene države so odločno proti podražavljenju Porurja, zagovarjajo tako imenovano "zasebno lastnino," ki je v navadi v naši deželi—namreč, da bi porurske industrije še vedno ostale v privatnih rokah.

Že julija meseca lanskega leta je skupina osmih direktorjev United States Steel Corp. potovala v spremstvu uradnikov Marshalllovega načrta po Porurju. Direktorji so tri tedne "proučevali položaj" in prišli do zaključka, da se morajo obnoviti nemški karteli, posebno v že dekartelizirani jekleni industriji.

Londonski sporazum šestih držav predvideva med ostalim, da se ne bo dovolilo lastovati ali pa kontrolirati porursko industrijo tistim Nemcem, za katere se je ugotovilo ali pa se bo ugotovilo, da so "pospeševali agresivne načrte Nacional-socialistične (nacistične) stranke." Za glavne nemške industrijalce, ki so omogočili tako kajzerju in Hitlerju, da sta začela z agresivno vojno, se je že ugotovilo, da so bodisi "nedolžni" ali pa "manjši nacisti."

Londonski časopis "Tribune" je nedavno v uredniškem članku obtožil nemške magnate Porurja, da skupaj z ameriški businessmeni manevrirajo kako bi onemogočili angleške načrte za uničenje nemških trustov. Časopis pa poudarja, da je še bolj značilni pojav razmehčanje Nemcev v težki industriji. Začasno upravo produkcije premoga je odgovoren Heinrich Köst, ki je bil eden od Hitlerjevih voditeljev vojne ekonomije. Eden od vodilnih nemških kapitalistov, Wilhelm Zangen, je zopet v odboru ogromnih tovarn Mannesmann. Rohland, ki je bil desna roka nacističnega ministra za oboroževanje Speera in član SS oddelkov, se je vrnil iz intervencije in je sedaj v odboru Vereinigte Stahlwerke. V istem odboru sta tudi direktorja iz vojne dobe Sohl in Scwede. Hermann Reusch je izšel z še večjim prestižem iz borbe z delavskimi unijami in angleškimi okupacijskimi oblastmi. V frankfurtskem Ekonomskem svetu pa predstavlja nemške truste Henle in frankfurtski bankir Pferrmenges. "Tribune" prihaja na osnovi ugotavljanja dejstev, da nemški trusti nikakor niso zlomljeni do sledečega zaključka: "To so ljudje, ki se pripravljajo, da izpolnijo prazni prostor (vakum), ki je nastal vsled Bevinovega neuspeha, da se socializira porursko industrijo."

Se bolj kritični od Angležev so Francozi in razumljivo Sovjeti. Obnova Porurja se vrši pod opravičilom, da je nujno potrebna za obnovo Evrope. Toda Zedinjene države se z vseni močmi zoperstavljajo vsakim poskusom, da bi se to industrijo postavilo pod resnično mednarodno kontrolo, v katero bi bila vključena tudi Sovjetska zveza, ki je največ trpela v zadnji vojni radi nemške agresije in nosila na svojih plečah ogromni del peze te vojne. Še več, zoperstavljajo se tudi vsakim načrtom za razbijanje nemških trustov in za podražavljenje porurske industrije. Vsled

Poročilo odbora za svobodo tiska

(Poroča: JOHN POLLOCK, blagajnik)

Iz West Allis, Wis., sem prejel vsoto \$5 s pripombo:

"Prilagam pet dolarjev za obrambo našega časopisja, ker vidim nevarnost. Da bi jo le tudi drugi videli!"

"Nikar ne maramo, da nam kdo uniči naše napredne časopise, ker brez njih bi napredna misel šla po gobe."

"Priatelj, le nikar ne pustimo, da bi privranci tudi tu v Ameriki, med ameriški Slovenci uvedli predvojno jugoslovansko korupcijo in miselnost. Želim odboru, da bi za obrambo našega naprednega časopisja dobil še dosti copakov, ker to bo najboljši odgovor gospodom, katerim so bila tla prevroča v povojni Jugoslaviji."

Mrs. Anna Mahnič iz Waukegana, Ill., je poslala \$10, katere je prispeval Martin Judnič.

Društvo št. 584 SNPJ, Milwaukee, Wis., pa je poslalo vsoto \$100.

Člani društva št. 139 SNPJ, Cleveland, Ohio, ponovno \$3.

Anton Zornik iz Hermenie, Pa., \$2 od dveh prijateljev.

Društvo št. 279 SNPJ, Dillonvale, Ohio, \$10, poslal Joseph Kosenina.

Za društvo Lipa, št. 129 SNPJ, Cleveland, Ohio, \$10, poslala Mary Mahnič.

Iz Elizabethe, N. J., od društva št. 540 SNPJ \$6, poslala J. Parsarich.

Društvo št. 274 SNPJ, Dunlop, Pa., \$5, poslala Anna Mirko.

Andy Milavec Jr., Krayn, Pa., poslal vsoto \$44 za S. J. D. Vikar \$25, društvo št. 174 SNPJ \$10; osem članov prispevalo po \$1 in dva po 50 centov.

John Breščak iz Burton, Ohio, \$2.

Joseph Hrvatin poslal \$30.35 za društvo št. 118 SNPJ, Pittsburgh, Pa.

Andrew Zagar od društva št. 61 SNPJ, Gilbert, Minn., \$17.50; po \$5 sta prispevala Andrew Barle in Andrew Zagar, sedem po \$1 in eden 50 centov.

V uradu "Enakopravnosti" nabrano, izročila Mrs. Julia J. Pire, \$18; prispeval Thomas Krasovec, sedaj v Californiji \$5. Mrs. Okolish iz Barbertona, Ohio, izročila \$5 za Mr. in Mrs. Knaus in pet članov društva Sv. Martina, št. 44 ABZ daroval vsak po \$1, eden neimenovan \$2 in eden \$1.

Frank Klemencic, Brownston, W. Va., poslal \$5 za društvo št. 363 SNPJ.

Barbara Vrachan, New Brighton, Pa., \$4 od članov društva št. 565 SNPJ.

Društvo št. 261 SNPJ, Bryant, Ill., \$5, poslal Frank Britz.

Anton Zele iz York Run, Pa., \$5, za društvo št. 144 SNPJ.

Člani društva št. 499 SNPJ \$5, poslala Mary Meglič iz Loretta, Wis.

Louis Varljen iz West Winfield, Pa., \$18 za društvo Abazija, št. 191 SNPJ in Frank Mohorovičič \$5, sedem članov po \$1 in dva po 50 centov.

Društvo št. 300 SNPJ, Bradock, Pa., \$5, poslal Anthony Rozanec.

Frances Kosir poslala \$6 za društvo št. 610 SNPJ South Chicago, Ill.

John Zele, Elbert, W. Va., poslal \$14 za društvo št. 366 SNPJ \$5 in devet članov prispevalo po \$1.

Društvo št. 502 SNPJ Oak Creek, Colo., \$5 in štirje člani po \$1 skupaj \$9, poslala Valentina Milavec.

Člani društva št. 211 SNPJ, Biwabik, Minn., \$5, poslala Johana Shain.

Za društvo št. 194 SNPJ, Kee-

latin, Minn., \$10, poslala Johana Verrant.

Mary Swift \$5 za društvo št. 714 SNPJ, Trinidad, Colo.

Mary Prelaz, Richmond, W. Va., poslala \$10 od društva št. 285 SNPJ.

Društvo št. 240 SNPJ, Beutbyville, Pa., \$10, poslala Frances Skerbetz.

Mary Hrvatin \$2, za društvo št. 293 SNPJ, Farmington, Ill.

Iz Detroit, Mich., poslal Rudolph Bernick \$10, za društvo št. 677 SNPJ.

Mary Preskar, Anaconda, Mont., \$5, za društvo št. 308 SNPJ.

Iz glavnega urada SANSa, Chicago, Ill., poslano \$76.55 za sledeča društva in posameznike: društvo št. 371 SNPJ, Cle Elum, Wash., \$22; Federacija društev SNPJ za Colorado in New Mexico \$10; društvo št. 469 SNPJ, Everettville, W. Va., \$6; American Slav Congress, slovenska sekcija, Brooklyn, N. Y., \$5.25.

Po \$5: podružnica 56 SANS, Milwaukee, Wis., dareval V. Virtich, društvo št. 299 SNPJ, Walsenburg, Colo., Joseph Kaluza, Rixford, Pa., in John Moseley, Chicago, Ill., Frank Zagar, La Barge, Wyo. \$2.60. Po \$2: Mary Pregel, Base Line, Mich., in Jennie Rehar iz Stump Creek, Pa., dva po \$1.60, eden \$1.50 in dva po \$1. Iz Virginija, Minn., od

društva št. 338 SNPJ \$2, poslala Mrs. J. Strle.

V imenu odbora vsem najlepša hvala!

Za otroško bolnišnico v Sloveniji so prispevali sledeči: Neimenovana \$20.

Po \$10: Mr. in Mrs. John Močnik v spomin Anne Potokar, Mary Mivšek v spomin Ignac Cassermana.

Po \$5: društvo Ribnica, št. 12 SDZ, Thomas Krašovec, Californija, Jennie Okolish v spomin prijateljice, Martin Pokolšek v spomin Laddie Kaucic in odsjek št. 4253 I. W. O. v spomin Laddie Kaucic. Frank Gustinčič, Westport Ave., izročil Louis Zele in \$3 v spomin Laddie Kaucic Mr. in Mrs. Louis Belle.

V upravni sklad SANSa so prispevali: Prijatelj SANSa \$60.

Klub društev za november in december \$50.

Po \$25: društvo Slovenec, št. 1 SDZ in društvo Slovan, št. 3 SDZ.

Po \$15: Progresivne Slovenke krožek št. 2 in Slovenske Sokolice, št. 442 SNPJ.

Društvo Naprej, št. 5 SNPJ \$12.

Po \$10: Andrew Turkman, Schaefer Ave., društvo St. Clair Grove, št. 98 H. C., Yugoslav Camp, št. 293 WOW.

Po \$5: društvo Novi Dom, št. 7 SDZ.

Po \$2: Krist Stokel, Ivanka Shifferer in Frank Popotnik.

Najlepša hvala vsem v imenu odbora podružnice št. 39 SANS.

drugače bi bilo, ako bi se delavstvo zavedalo in nastopilo v enotni fronti. Lahko bi že imeli malo število delavskih zastopnikov po raznih javnih uradih in zakonodajnih zbornicah. Še vedno velja rek Karla Marksa:

"Delavci celega sveta združite se!" Če bi se po njem ravnali, bi bili združeni v močni delavski stranki, ne glede, kakšno ime bi nosila, samo da bi slonela na principih socializma. Mislim, da bi se večina delavstva s tem strinjala. Le pri voditeljih raznih unij in strank bi bilo potrebno malo več dobre volje, da bi delovali za to idejo in bili malo bolj tolerantni eden proti drugemu.

Ako bi bili danes združeni, bi ne bilo več tako velike draginje, da je strah. Množice ljudstva tu in na ostalem svetu bi ne trebalo stradati — če zemlja ne bi obrodila, bi bilo nekaj drugega. Tukaj pa na milijone ton raznih živil in potrebin gni po farmah in raznih skladiščih, dočim z druge strani ljudstvo v svetu strada, tu pri nas pa vedno težje veže kraj s krajem. Koliko živil se je pred vojno, pa tudi sedaj po vojni uničilo, samo zato, da bi cene ostale visoke. Ako bi se ta blazni kapitalistični sistem odpravil in nadomestil s socialističnim, bi ne bilo na eni strani toliko revežev, na drugi pa pešiča milijonarjev. Odpravljene bi bile vse krize in ljudstvo bi lahko živel v prosperiteti, kajti dokler nam zemlja rodi, ni potrebno da ljudstva strada. Enako bi se tudi razdelilo delo. Ako bi vsi možni ljudje delali, bi zadostovalo štiri ure dela na dan, kvečjemu pa šest. Delavec bi delal v zavesti, da dela za sebe, ne pa za profit kapitalistov, kateri so si na račun delavstva ustvarili že ogromna bogastva. Ako bi bili pravični, bi oni sami skrbeli za starostno pokojnino in uposlili mlade delavce, ki v dobi kriz zamažajo delo dela po tovarnah in drugod.

Lahko bi omemil, da se nahajamo še danes v dobi moderne mezdne sužnosti. Pred leti je bilo treba Abrahama Linkolna, da je osvobodil črnce iz telesne sužnosti. Kaj pa mi? Ali naj tu-

Iz tega niso izvzeti mali trgovci ali takozvani srednji stan, kajti ravno zadnja depresija jih je lahko dosti naučila. Zavedati se morajo, da tudi oni spadajo v delavske vrste. Tudi oni so okusili vso težo okrutnega kapitalističnega sistema, ki nas zmeraj huje pritiska k tlom.

Volitve so za nas bile dosti kratka doba šola. Izprevideli smo, da smo gotovo poraženi, ako gremo razcepljeni v boj. Vse

tega je tudi nevarnost ponovljene agresije s strani Nemčije, kljub vsem zagotovilom in "varnostnim meram," zelo stvarna. Kajti od ljudi, ki so financirali v prvi vojni kajzerjevo vojno v drugi pa Hitlerjevo, se ne more pričakovati, da bi tudi tretjič ne storili isto.

di mi čakamo, da se bo rodil kak odrešenik, ki nas bo osvobodil krutega kapitalizma? Ali nimamo sami v sebi toliko moči, da se osvobodimo verig, v katere smo vklepani? Star socialistični izrek pravi, da kadar bo prišlo osvobodjenje delavstva, bo to moralo biti delo njih samih.

Marsikdo bo morda dvomil v to, češ, da ni mogoče. Ampak jaz mislim, da je vse mogoče, dokler smo živi. Spominjam se, kako smo pred 35 leti včasih v družbi debatirali in so nekateri izjavili, da avstrijskega, nemškega in ruskega cesarja tudi hudič ne premaga. Jaz pa sem bil drugačnega mnenja — pa sem se moraj urnih korakov pobrati stran, da odnesem zdravo kožo: Da je bilo moje mnenje pravilno, je pokazala zgodovina, kajti omenjeni vladarji so bili vrženi iz njih prestolov po njih lastnem ljudstvu. Druga svetovna vojna pa jih je še toliko več vrgla iz kraljevih stolčkov.

Ako bi se delavci tukaj zavedali svoje moči in bi bili združeni v eni sami močni organizaciji, bi tvorili trdnjavo, ki bi jo nobena sila ne premagala. Slišal sem več delavcev, ki so se toliko srečali, da imajo delo, pa so rekli: "Kaj mi če organizacija, saj jaz delam!" Tak človek ne premisli, da se bo lahko jutri znašel na cesti brez dela in bo delil usodo z drugimi brezposelnimi delavci. Ne bo več dolgo, ko bo zopet prišla kriza; čudež bi bil, ko bi je ne bilo.

Precej lepo število nas je, ki smo prepričani, da bo prišel tudi za nas dan vstajenja, osvoboditve in odrešenja iz kapitalističnih verig in da bo zavladala prava svoboda med narodi celega sveta. Sicer ne vem kdaj pride tisti čas, ampak vesel bi bil, ako bi mi bilo dano to dočakati, čeravno tudi samo za en dan.

Sem naročen na sledeče slovenske časopise: Prosveto, Enakopravnost in Proletarec, ker učijo delavce, kako bi si lahko pomagali in izboljšali svoj položaj, kar je popolnoma pravilno. Dobijo pa se, žal taki, ki se prištevajo med razredno zavedne delavce, pa vseeno blatijo delavske liste. Delavski listi bi morali delati skupno in sicer vsi za enega, eden za vse: Časi so preresni, da bi zbadali eden drugega. Seveda, malo poštene kritike včasih ne škoduje, kadar je na mestu. Od kapitalistov pa bi lahko dosti naučili, kadar se gre za njih koristi. Oni ne gledajo, kakšne vere je kateri od njih, kakor tudi na polt ne. Oni nastopajo enotno, samo da nas držijo v nadaljni mezdni sužnosti, ne glede na naše prepričanje, vero ali pa barvo.

Ko bi po prvi svetovni vojni, ko so bili socialisti v vladi v Nemčiji, delavstvo delalo neomajeno in združeno, bi danes ne bilo sedanjih posledic na svetu in v Nemčiji. Ko bi se bile tedaj združile vse delavske stranke v enotno fronto, bi nacizem nikdar ne prišel na površje. Kajti delavstvo je predstavljalo moč in silo, ki bi je Hitlerjevi fašisti nikoli ne mogli zdobiti. Prepričan sem, da bi delavstvo v Nemčiji, če bi se zavedalo in združilo, nastopalo v skupni fronti proti fašističnemu tiranu in branilo demokratično svobodo svoje države in s tem tudi ostalih narodov sveta. Toda, žal, to se ni zgodilo.

Meni se zdi piškav izgovor, da naj nas nič ne briga, kaj se godi drugod po svetu in da naj skrbimo samo za lastno domovino, v kateri živimo. Skušnje nas učijo prav nasprotno. Kajti še danes lanko zopet vidimo, kako fašizem steguje svoje kremple in dviga glavo že čisto očitno in javno. Ameriški kapitalizem, pa mu zopet pripravlja teren.

Lahko bi omemil, da se nahajamo še danes v dobi moderne mezdne sužnosti. Pred leti je bilo treba Abrahama Linkolna, da je osvobodil črnce iz telesne sužnosti. Kaj pa mi? Ali naj tu-

John Lokar, St.

Psica, ki se preživlja z zelnjavo dosegla visoko starost

Mr. in Mrs. Edwin H. Schmidt v Fort Wayne, Ind., lastujeta 20 let staro psico, kliče se na ime "Neddo." Dvajset let starosti pri psu se da primerjati s 140 človeških življenja.

Schmidtovi dajejo priznanje rastlinski hrani za "Neddovo" visoko starost. Vegetarianska hrana psice je sledeča: paradizniki, rdeča pesa in čebula, surov ali kuhan krompir, korenje in egg-plant. Najbolj priljubljena ji je pa karfijola in zelena (celer). Pred tremi je "Neddo" skotila štiri mladiče. X.

Ob 23-letnici čitalnice Slov. del. doma

Zelim naznaniti, da bomo priredili plesno veselico v prid Čitalnice Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Veselica se bo vršila 23. januarja 1949 v dvorani Slovenskega delavskega doma. Za ples bo igrala godba Frank Mullec. Začetek ob 7.30 zvečer.

Odbor bo preskrbel za lačne in žejne. Vabim vse člane Čitalnice in vse Slovence in Slovenke v Clevelandu in okolici, da bi se udeležili v velikem številu, ker čisti dobiček je namenjen v korist Čitalnice, da si nabavimo čim več knjig. Vse, kar vemo iz zgodovine človeštva, nam je največ ohranjeno v knjigah; vse kar bo bodočnost vedela o nas, se danes zapisuje v knjige in te knjige so od vsega početka hranile javne in privatne čitalnice po širnem svetu.

V Clevelandu smo od nekdaj radi imeli svoje kulturne sestanke v okrožju čitalnic že od začetka Slovenskega delavskega doma. Vsa čast vsem, ki so podpirali to ustanovo direktno in posredno letne priredbe. Vse, kar ste žrtvovali po vaši moči, se je izplačalo, kajti veliko novih knjig smo si nabavili in še več si jih želimo.

Zato vas vabim: pristopajte k Čitalnici, saj je samo 10 centov mesečno! Še enkrat pa opominim: udeležite se veselice v velikem številu. Ne bo vam žal. Na svidenje 23. januarja ob 7.30 zvečer.

John Lokar st.

AMERIŠKI IZDAJALEC ARETIRAN V NEMCIJI

FRANKFURT, 12. jan.—Danes je bil po ukazu justičnega oddelka aretiran neki bivši uradnik državnega oddelka, ki je za časa vojne kolaboriral z nacisti.

Ameriški izdajalec Herbert John Burman je po vojni nekaj časa bil tolmač pri ameriški vojaški policiji v Nemčiji. Zadnje čase je s svojo ženo, Nemko, živel v predmestju Frankfurta. Prvič je bil aretiran takoj po vojni radi širjenja nacistične propagande potom radia. Sedaj pa se bo moral zagovarjati radi izdajstva.

V blag spomin ob prvi obletnici, kar je umrl moj ljubljani oče

JOŽE ZAKRAJŠEK

Zatisnil je svoje mile oči 16. januarja 1948 v rodni vasi pri Migoliče, fara Mirna na Dolenjskem, po nekaj mesecih prihoda iz Kanade, kjer se je nahajal 21 let.

Odešil je v domovino, dragi oče, da preživlja svojo zadnja leta na domači grudi. A smrt ti je pretrgala vse nadeje in sedaj počivaš v hladni zemlji. Naj ti bo ohranjen blag spomin!

ŽALUJOČI SIN ANTON Tam zapuščila soprogo ROZALIJO, sina STANKOTA in hčerke ROZI, MARIJO in ANICO

Cleveland, O., dne 17. jan. 1949.

John Lokar, St.

AMERIŠKO BANKARSTVO

Ameriško bankarstvo se razlikuje od finančnega sistema drugih dežel v tem, da 14.608 bank v Zedinjenih državah lastujejo in obratujejo privatniki, četudi so te banke pod federalnim ali pa državnim nadzorstvom. V Zed. državah izdaja bankam poslovnice bodisi uprava katerekoli od 48 držav Unije ali pa zvezna vlada. Državno poslovnicijo imajo 9.603 banke, dočim jih pod zvezno poslovnicjo obratuje 5.005 — te so znane pod imenom narodne banke (National Banks).

Narodne banke so članice Federalnega rezervnega sistema, ki je bil uveden po zakonu, izdanem 1. 1913, ko je potreba zahtevala nekakšno centralno banko v Zed. državah. Ta sistem, ki je pod upravo sveta guvernerjev, ki jih imenuje predsednik Zed. držav, deli deželo v dvanajst distriktov in v vsakem od teh je po ena Federalna rezervna banka. Nekate-

Kapital bank se nabere večji del iz vlog hranilcev — posameznikov in podjetništva. Banke sprejemajo prihranke, ki so ločeni v dve kategoriji. Hranilec lahko vloži denar na čekovni račun ali pa na hranilni račun — v prvem slučaju mora banka biti odgovorna za izplačevanje čekov, ki jih napiše vlagatelj — dokler ima seveda kaj vložnega na svojem čekovnem računu — v drugem slučaju vlagatelj ne more izdati čekov na račun svoje vloge, ker je ista smatрана za hranilno vlogo, katero sicer lahko dvigne kadar hoče deloma ali v celoti, toda ne potom čekov. Hranilne vloge ima danes 22.000.000 posameznikov v tej deželi in skupna vsota prihrankov ali vlog znaša \$54.250.000.000.

Denar bančnih vlog je na željo vlagateljev nujen na posodo v različne svrhe, s čemer služijo obresti. Ameriške banke posojajo denar za gradnjo domov, farm, tvornice in podjetij, dalje nudijo posojila posameznikom za nakup avtov, pohištva in dru-

gega blaga. Trgovska in industrijska podjetništva tudi dobe posojila na bankah za izboljšanje ali razširjenje businessa ali obrata. Banke pomagajo vladi z investiranjem v vladne bonde. Dva in dvajset milijonov hranilnih vlog v ameriških bankah predstavlja stabilne bančne vi-re, ki se jih lahko investira na dolgoročne obroke v domove, farmske vknjižbe, podjetniške bonde in v vladne obveznice. Bančni delničarji, ki lastujejo ameriške banke, imajo vložene-ga v njih približno za \$12.260.000.000 kapitala. Ta ogromna investicija se veča in tvori zaščito za hranilne vlagatelje v slučaju, da banka svoj denar tu ali tam slabo investira in utрпи izgubo. Vlada agencija The Federal Deposit Insurance Corporation, ustanovljena v dobi velike krize 1. 1930, zagotavlja male vlagatelje, ki imajo prihrankov do \$5.000, da teh svojih prihrankov ne morejo izgubiti. Zavarovalni sklad te agencije znaša danes bilijon dolarjev. Tako vidimo, da je privatno bankarstvo globoko vprašeno na ameriška tradicija ter da so celo Federalne rezervne banke privatno lastovane — vlada jih le strogo nadzoruje.

Common Council

Društveni koledar

- JANUARJA
21. januarja, petek. — Ples kegljačev društva "Cleveland" št. 126 SNPJ v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
22. januarja, sobota. — Društvo Glas clev. delavcev št. 9 SDZ Ples v SND na St. Clair Ave.
23. januarja, nedelja. — Variet-

- ni program American Slav kongresa v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.
29. januarja, petek. — Amer. Veterans — Ples v SND na St. Clair Ave.
29. januarja, sobota. — Plesna veselica društva "Loška dolina" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
29. januarja, sobota. — Plesna veselica ob 21-letnici društva "Modern Crusaders" št. 45 S. D. Z. v obeh dvoranah S. D. Doma na Waterloo Rd.
30. januarja, nedelja. — Oblet-nica društva "Cerkniško jezero" št. 59 SDZ v SDD na Waterloo Rd.

FEBRUARJA

12. februarja sobota. — 39-let-nica društva "Cleveland" št. 126 SNPJ v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.
13. februarja, nedelja. — Igra in ples krožka št. 3 Prog. Slo-venk v Slov. društvenem do-mu, Recher Ave.
27. februarja, nedelja. — Plesna veselica Gospodinskega kluba Slov. društvenega doma na Recher Ave.

MARCA

6. marca. — nedelja. — Koncert pevskega zbora "Slovan" v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

MAJA

1. maja, nedelja. — Koncert pev-skega zbora "Triglav" v Sach-senheim dvorani, 7001 Deni-son Ave.; po koncertu zaba-va v Domu zapadnih Sloven-cev, 6818 Denison Ave.

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izsello, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravni-kom, vam bo Dr. Zupnik iz-vršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.

vogal E. 62nd St.: vhod samo na E. 62 St.

Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.

Tel.: EN 5013

TRUMAN JE SE VEDNO ZA SESTANEK S STALINOM

WASHINGTON, 13. jan. — Predsednik Truman je danes po-novno izjavil, da je pripravljen na pogovore s sovjetskim pre-mijerjem Stalinom, če bi sled-nji prišel v Zedinjene države.

Na časnikarski konferenci je bil Truman vprašan tudi za mnenje glede tekoče "sovjetske mirovne ofenzive." Odgovoril je, da mu ni znana nobena "mirov-na ofenziva."

(Iz Moskve pa medtem poro-čajo, da se še vedno v sovjets-kem tisku omenja možnost, da bo prišlo do sestanka med Tru-manom in Stalinom).

GRŠKI FELDMARŠAL ODKLONIL POZICIJO

ATENE, 13. jan. — Grški feld-maršal Aleksander Papagos je danes odklonil pozicijo vrhovne-ga poveljnika grškega monarhi-stične armade, ker se ni mogel sporazumeti z vlado glede vloge najvišjega obrambnega sveta.

Papagos se je odlikoval v grško-italijanski vojni, ko je grška armada tepla Italijane leta 1940-41, dokler ji niso priskočili na pomoč nacisti. Baje je Papa-gos želel, da se obrambeni svet od 36 članov, med katerimi se nahajajo ameriški ambasador Henry F. Grady in načelnika an-gleske in ameriške vojaške mi-sije, zniža na mali vojni svet.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

JOHN OBLAK

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St. HE 2730

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slo-vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

LOOK WHO'S TAKING A CRUISE!

"That's me in 1958. I know I'll have the money because I'm planting my dollars right now in U. S. Security Loan Bonds."

"In 10 years my bonds will pay off \$4 for every \$3. And that's fine re-tum from a crop which is not affected by weather, flood or bad times."

U.S. SECURITY BONDS

ENAKOPRAVNOST

"AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY"

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

BRANISLAV NUŠIČ:

IZBRANE ČRTICE

DOBROTNIK

V našem mestecu je umrl naj-premožnejši meščan Josip Sto-jič in to imo je vse globoko ga-nilo.

Redkokdaj se bo rodil mož, kakršen je bil pokojni Josip Sto-jič. Redno je zahajal v cerkev! Bil je občinski odbornik; bil je cerkveni ključar in član nadzor-stvenega odbora Depozitne ban-ke. Nasploh je bil to čez vse plemenit človek! Tako je neko leto, ko je pritisnila nenavadno huda zima, dal dvajset dinarjev, da bi kupili siromakom drv; ne-

kemu občinskemu slugi je poda-til svoje stare hlače, neki ne-preskrbljeni vdovi s šestimi otroki pa je podaril tri kilogra-me krompirja. Nikogar ni razža-lil, nikogar postrani pogledal, če pa je koga tožil pri sodišču za-radi dolga, se osebno ni v to mešal, marveč je take zadevče-ne po navadi izročal advokatom.

Kolikšen meščan našega me-sta je bil Josip Stojič, kako je zaslužil trajen spomin in kako je bil plemenit, najbolj pove raz-delitev premoženja, kakor je to

sam storil tik pred smrtjo. Za-pustil je svoji ženi, kolikor po-trebuje, in bratom in bratran-cem in sestram in sestricam, in celo nekemu daljnemu sorodni-ku, siromaku, je zapustil dva zlatnika za dokaz, da nanj ni po-zabil. Lejte, tolikšno premože-nje, ki ga je imel Josip Stojič, pa tako modro razdeljeno, da se je še ob tej priliki potrdila tista stara: bog že ve, komu daje.

Pa smo ga tudi lepo pokopali, kakor se spodobi ob tako izred-nem možu. Njegova vdova nas je po pogrebu tudi lepo pogo-stila v počaščenje pokojnikove duše, kakor se to spodobi tako izredni vdovi! ampak vse to nas ni ne pomirilo ne potolažilo.

Gospod Jakob Janković, okraj-ni pisar (ki je —mimogrede po-dano—ostal pokojniku sedemde-set dinarjev dolžan), je venomer odločno trdil in ponavljal tole:

"Mi se pokojniku nismo zado-sti oddolžili!"

A gospod Rista, bivši orožniški podporočnik, sedaj občinski pisar, je pritaknil:

"Če bi bil pokojnik na srečo umrl v kaki drugi državi, še ča-kali ne bi bili, da bi se ohladil, in že bi mu postavili spomenik."

Spričo takih misli smo se vsi že zamislili: kako bi le mogli ove-kovečiti ime tako redkega člo-veka, kakršen je bil pokojni Jo-sip Stojič.

Nismo se mogli odločiti za spomenik. Prvič, ker bi to bilo predrag, in drugič, ker nismo mogli nikomur zaupati nabira-nje prostovoljnih prispevkov. Prav tako smo opustili predlog, ki ga je nekdo stavil, da bi kak-šno ulico krstili po njem, kajti ta vrsta spomenikov se v na-šem mestu nikakor ni obnesla. Imeli smo tudi mi ulico Carja Dušana in ulico Kraljeviča Mar-ka, pa še kako lepo je bilo to na-pisano na pločevinasti plošči na začetku ulice. A že po nekaj dneh je plošča izginila, nakar se je po dveh ali treh mesecih pokazala na kakšni trgoviniči prepleksana in z drugačnim na-pisom.

Tako na primer vsakdo ve, da je nekdanja "Ulica Carja Duša-na" današnja "Specerijska trgo-vina pri lojeni sveči." Prav tako je Car Lazar današnji "Krap," Kraljevič Marko pa "Kamela." Ko se meščanstvo ni več ustra-silo niti tega, da je prepleksalo celo imena vladajoče dinastije, je občina jenjala krščeovati uli-ce, in tako je ta vrsta spomeni-kov pri nas docela izumrla.

Spričo vsega tega je bilo res-nično težavno odločiti, kako bi se lahko oddolžili spominu iz-rednega moža, kakršen je bil po-kojni Josip Stojič. Bilo je resda nekoliko nasvetov, med njimi

celo nekateri prav dobri, ven-dar jih nismo mogli uresničiti. Tako je na primer pop Pera predlagal, da bi pokojnikova vdova kupila velikanski zvon, ki bi se imenovala "Josip Stojič" in kadar koli bi ta zvon zadonel, bi pač moral vsakdo reči: "To pa zvoni Josip Stojič"—in le-ta-ko bi se pokojnikova slava raz-našala na vekov veke.

Ta nasvet bi sicer bil lahko obveljal, če bi ga namreč bila hotela sprejeti tudi vdova, am-pak ona tega ni hotela, bodi že zato, ker bi ji bil tolikšen zvon predrag, bodi že, ker ni želela, da bi ji pokojnik še po smrti tri-jančil.

Takisto je oštr Tasa predla-gal, da bi meščanstvo priredilo za pokojnikom velik banket in se celo že določil jedilnik za tak banket, ki bi ga kajpada prire-dili v njegovi gostilni. Temu predlogu pa so ugovarjali, češ

da ni kaj spodobno prirejati banket mrlcu, tem manj, ker pokojnik sploh ne bi utegnil od-govarjati na zdravice.

In ko smo takole premišlje-vali, kaj in kako bi, nas je go-spod Rista, bivši orožniški pod-poročnik in sedanji občinski pi-sar, vse posekal s svojo mod-rostjo.

Gospod Rista je kot bivši pod-poročnik tajnik pododpora Strelske družine. To društvo imamo pri nas že nekaj let in v inventarju ima svojega pred-sednika, svojega tajnika in dve puški. Strelšica nima, članov ni-ma, tudi streliva za puške nima, nikdar nikoli se ne vadi, in ven-dar ob vsakem velikem prazniku v Srbiji razpošilja sestavljene brzojavke: "Mi vrli strelci, ki urimo svoje oko, da bi z njim služili domovini..." itd.

(Dalje prihodnjik)

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Ta dan je Ivan Tomilin prišel besedo, da v Kazanski streljajo. Pakadili so pri peči in poklepetali. Petro je med kramljanjem nekaj stanovito premišljeval. Mozgal je nenavadno težko, kar pot mu je stopil na čelo. Ko je Tomilin odšel, je povedal:

— Precej pojdem v Rubežin k Jašku Fominu. Zda je doma, sem slišal. Pravi, da je on čez okrožni revolucionarni odbor, kaj vem kaj — krtina na ravnem. Poprosil ga bom, naj se zavzame, če bi do česa prišlo.

Pantelej Prokofjevič je zapregel v prepolne sani kobilu. Darja se je zavila v nov kužuh in si o nečem na dolgo šepetala z Iljinično. Skupaj sta zginili v kašči in od onod prinesli culo.

— Kaj pa? — je pobaral stari.

Petro je pomolčal, Iljinična pa je brž zašepetala:

SNUFFY SPRINTS

Uncle Sam Says

Here's one big, safe resolution for 1949: "Resolved, I will take advantage of the opportunity presented by my government to buy U. S. Savings Bonds regularly; the finest, safest and most convenient investment in the world." If you stop to think of it there's no better time than right now to start building a comfortable cushion for later years. Upon maturity, U. S. Savings Bonds will return to you four dollars for every three dollars you put into them. They can be bought regularly under two convenient purchasing plans, the Payroll Savings Plan where you are employed or the Bond-a-Month Plan at your bank.

U. S. Treasury Department

Farmer's Poultry NAJBOLJŠE VRSTE PERUTNINE
ŽIVE IN OČIŠČENE — DOBITE VEDNO PRI NAS
CENE ZMERNE — POSTREŽBA TOČNA
4303 SUPERIOR AVE. — EN 5025

NENAVADNE FILME
IN SLIKE TER NEKATERE IMPORTIRANE SLIKE LAHKO
VIDITE V NAŠEM GLEDALIŠČU.
ZA DOBRO ZABAVO POSETITE NAŠE GLEDALIŠČE.
Alhambra Theatre — 10403 Euclid Ave.

HARMONIKE
dobite brezplačno za časa učenja
Ničesar ni treba kupiti
Plačate \$1.25 tedensko za privatni pouk
Tečaj za začetnike se pričinja sedaj
VPIŠITE SE TAKOJ
AKRON MUSIC CENTER
24 W. BOWERY, AKRON, O. FR 0611

šantal v bajto, sitó kakor maček predel, nekaj godrnjavsal in si z rokavom brisal od žganja opečena usta.

Petro je pogladil z dvorišča in kakor gost pustil vrata odprta.

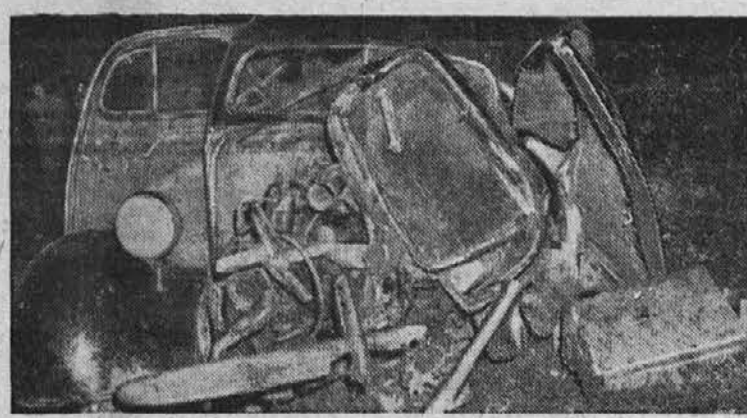
Tudi sam je peljal podarek zdajci oblastnemu sosluzniku: mimo žganice še kos predvojnega ševjota, škornje in funt draga čaja s cvetom. Vse to si je nabral v Liskah, ko je osemindvajseti polk z bojem zavzel kraj in se razletel ropat po železniških vozovih in skladiščih.

... Takrat je v ustavljenem vlakcu zatel košaro damskega perila. Poslal jo je po očetu, ki se je bil pripeljal na bojišče. In Darja se je, v veliko nevoščljivost Natalje in Dunjaške, začela lišpati s perilom, kakršnega še dotlej ni videla. Pretenko inozemsko platno je bilo bolj belo od snega, s svilo so bili na vsak košček vsiti grb in začetnice. Čipke na hlačkah so se bolj napihovale kakor pene na Donu. Darja je prvo noč po mozevi vrnitvi legla spat v hlačkah.

Preden je Petro upihnil luč, se je prizanesljivo pomuznil: — Moške spodnjice si ujela in jih nosiš?

— Topleje in prijetneje je v njih, — je sanjavo odvrnila Darja. — Kaj se pa spoznaš na to: ko bi bile moške, bi bile daljše. In čipke ... Kaj pa boš te v njih?

— Nemara jih moški plemenite krvi nosijo s čipkami. Kaj mi mar? Kar nosi jih, — je odgovoril Petro in se zaspano čeljustal.

CAN YOU STOP IN TIME?

Drive slow in rain, sleet, or snow! Normal speeds are dangerous when streets are slippery. It takes from 3 to 12 times more distance to stop your car on snow or ice. To drive safely in winter weather, here's the low down ... slow down!

Be Careful—the life you save may be your own!

This advertisement is published in the public interest by

ENAKOPRAVNOST

Ta zaščevščina ga ni posebno zanimala. Ko pa je prirodne dni legal k ženi, se je že previdno odmikal, z nezadovoljnim spoštovanjem in nemirom gledal čipke, se jih bal tudi majčkeno dotakniti in čutil nekakšno odtujenost do Darje. Perilu se tudi ni priyadil. Tretjo noč se je razhudil in odločno velel:

— Sleci, rogača, te svoje hlače! Najsi jih tudi ženske nosijo, pa les niso prav nič ženske. Ležiš kakor grofinja! Kakor da ni moja stara v njih!

Zjutraj je vstal pred Darjo. Pohrkaval je in se čemeril, ko je poskušal hlačke pomeriti sebi. Dolgo in škarkljivo je ogledoval trakove, čipke in svoje gole, pod koleni kocinaste noge. Zasukal se je, nepričakovano za-

gledal v ogledalo svojo podobost na napetimi naborki na zadnjici, pljunil, se privezal in kakor medved zlezel iz na moč prostornih hlačin. S palcem na nogi se je ujel v čipke, skoraj telednil na skrinjo, se že prav zarazil, potrkal trakce in prilazel na plan. Darja je dremotno pobarala:

— Kaj pa počneš?

Petro je zmerljivo molčal, spihaval na gosto pljuval. Hlačke pa, o katerih se ni vedelo, za kateri spol so bile sešite, je Darja še isti dan vzdihovaje spravila v skrinjo (tamkaj je ležalo še kup reči, za katere nobena izmed žensk ni vedela porabe). Te prečudne stvari so namenile, da bodo pozneje prenašale v nedrčke. Kikle je pa

KAKO SE JE VRŠIL PRVI POGREB

Naj sledi malo poročilo o prvemu pogrebu, ki se je vršil iz našega novega pogrebnege zavoda na

17010 LAKE SHORE BLVD.

Nikoli ne bi kdo mislil, da bo prvi pogreb odpremljen iz novega pogrebnege zavoda, truplo najboljšega našega dolgoletnega prijatelja:

John L. Zallerja

Kakor je njegova smrt iznenadila vso naselbino, prav tako je to vznemirilo tudi nas, ki smo ga poznali že iz njegovih otroških let, saj se je rodil in živel z nami, v naši vasi in fari, bil nam je sosed v detinskih letih, zato se tudi mi pridružujemo vsem, ki so od srca izražali družini sožalje.

Rajni John L. Zaller je dobil od svoje družine in od ljudi sijajen pogreb. Ljudje so se izrazili, da mu je bilo še vreme tako milo na njegov pogrebni dan.

Za časa vseh treh dni, ko je ležal v krsti, so se vrstili obiskovalci, poslavljajoč se od njega, pomilovaje soprogo, sinove in hčerko, nekateri so se zopet in zopet vračali, težko je bilo slovo, "prerano in preveč nenadoma nas je zapustil" so izgovarjali obiskovalci.

Rajni je bil mož. Kdor ga je poznal, ga je tudi spoštoval. Bil je mož dela, mož karakterja in mož, ki je rad pomagal tem, ki so pomoči potrebovali.

Toda, smrt tudi ne vniči vsega. Njegov duh in njegov karakter bo ostal v njegovi družini. Soproga, ki mu je bila povsem na strani kot junaška verna žena in skrbna mati otrokom; njegovi sinovi, ki se nahajajo v odličnih službah z visoko izobrazbo, bodo gojili isto zavest še v podvojeni meri in tako bo bodočnost celila rane. Kjer ostane družinska zavest za delo in za nadaljevanje pravega družinskega sporazumnega življenja, tam niti smrt škodovati ne more.

Kakor je bil pokojnikov pogreb povsem velik, so novi pogrebni prostori odgovarjali v zadovoljstvo tako družini, kakor tudi vsem obiskovalcem in udeležnikom.

Ob enem izražamo naše sožalje in želimo ostalim veselejših dni v bodočnosti.

ANTON GRDINA IN SINOVI

Darja le porabila; bile so kdo ve zakaj kratke, ali premetena lastnica jih je zgoraj podaljšala tako, da je bilo spodnje krilo daljše od najdaljšega zgornjega, da je bilo videti laketi čipke. In Darja se je začela nositi in z inozemskimi čipkami pometati ilovnata tla.

Tudi zdajci, ko se je odpravljala z možem v goste, je bila oblečena bogato in bodeče. Pod donskim kožuhom, po donsko spuščeni, je bilo videti čipke na indrici in volnena zgornjica je bila trda in nova, da bi Fominova žena, ki se je izkopala iz blata do zlata, spoznala, da Darja ni navadna kozakinja, ampak bodi nebodi oficirska.

(Dalje prihodnjič)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

NAPRODAJ

ŽRTVOVATI

moram svoj krasen 1948 Packard 4-door Sedan, zelene barve, prevožen samo 6,500 milj. Prva zmerena ponudba ga dobi.

LO 1497

NASH 1941-600

Sedan 4-door, nova baterija, Weathereye grelec, se prodaja. Izvrsten, snažen avto. Cena \$700.

IV 4077

LASTNIK

prodaja hišo za 3 družine na Aetna Rd. V dobrem stanju; garaža za 2 avta. \$10,500 poleg vknjižbe; lastnik bo finančno. Neomejena okolica. Pokličite lastnika

BR 1321

Idealen družinski dom

blizu Detroit Ave., sol in trgovin. Vse za udobno bivanje. Po zelo nizki ceni—pod \$15,000. Lastnik se izseli. Dajte ponudbo. Pokličite za dogovor.

BO 9382

LESENA HIŠA SE PRODA

Blizu transportacije, sol in cerkva; lota 95x165, stoker fornex; naselbina z neomejitvami. Zelo dober nakup. Pokličite lastnika zvečer po 6. uri.

ED 1264

1947 CADILLAC

"62" sedan z dvema vrati; črn; 11,000 milj. popolnoma opremljen; v izvrstnem stanju. Royal Master beli tajerji; 1 lastnik.

\$2,595

Pokličite MA 0950

1946 DODGE

4-door custom sedan, nylon custom sedeži, dobri tajerji; zunanje ogledalo; radio na 8 tubov, grelec, pripomoček za umivanje prednjega stekla; se mora videti da se lahko pravilno oceni.

IV 6440

Posebnosti na truckih

TWIN COACHES — \$125.00. Pripravi na mnogo uporab. CANNING & CLANCY
Vaš Dodge-Plymouth prodajalec
14401 EUCLID AVE., GL 5300

DELIKATESNA

trgovina z C-2 in D-2 licencami za pivo in vino; dvojni trgovski prostori na vogalu; letnega prometa \$41,000; dolgi lease, ust. 18 let.

PO 3906 — LI 9764

1936 PACKARD "120"

v dobrem stanju; dobri tajerji; za hitro prodajo. \$250.

CL 0032

Delikatesna trgovina

soda bar—lahki obedi; promet vokal na zapadni strani; se prodaja ali zamenja za hišo za eno ali dve družini.

7428 DETROIT AVE.

ME 9624

TUXEDO AVE.

ekskluzivno, 6 sob Colonial tipa; jeklena "tile" kopalnica, zajtrkovna soba, zamrežen stranski porč, klet pod vso hišo, garaža z novim dovozom. Lota 50x180. Odprta na ogled v nedeljo. Samo po dogovoru.

MRS. E. F. KIRKWOOD

GA 0354

ZIDANA HIŠA

Takoj \$1,600 za bivšega vojaka. Bungalow z dvema spalnicama in dovolj prostora za šrambo. "tile" kopalnica, velika kuhinja in družbena soba, klet pod vso hišo, gorkota na plin. FHA financiranje za nevojaka.

E. GOTTWIG REALTY—EV 4168

Mayfield in Richmond Rd.

1938 INTERNATIONAL

1½ tonski panel truck, pripraven za mnogo uporab. V prilično dobrem stanju.

NATIONAL BISCUIT CO.

GA 5560

RAZNO

VETERAN S ŽENO

in 4 mesece starim sinčkom nujno potrebiti v najem stanovanje s 4 ali 5 sobami na vzhodni strani. Pripravljen plačati zmerno najemnino.

BR 6091

MLADA DVOJICA

z majhnim otrokom nujno potrebiti 3 ali 4 neopremljene sobe. Kdor ima za oddati naj blagovoli pokliče

CE 5377

NUJNO POTREBUJEMO STANOVANJE

Mlad zakonski par želi dobiti 3 do 5 neopremljenih sob, najraje na zapadni strani mesta. Kdor ima za oddati naj pokliče

TU 5-3391

ZAKONCA

oba zaposlena iščeta stanovanje s 3 ali 4 sobami, opremljene ali neopremljene; najraje na zapadni strani. Pokličite

ON 6333

IŠČEMO STANOVANJE

Zakonca nujno potrebujeta 4 ali 5 sob, neopremljene; na vzhodni strani. Imamo priporočila. Kdor ima za oddati, naj pokliče

FA 8035

Takoj rabimo stanovanje

Mirna zakonska dvojica, oba zaposlena, želita dobiti stanovanje s 3 ali 4 sobami, neopremljene. Najraje na zapadni strani. Pokličite

OL 2532

STANOVANJE

s 4 ali 5 neopremljenimi sobami išče družina treh oseb—veteran, žena in 3 mesece star otrok.

Pokličite

FL 1036

Družina išče stanovanje

Veteran, žena in novorojenček išče stanovanje s 3 ali več neopremljenimi sobami na vzhodni ali zapadni strani. Pokličite podnevi ali zvečer

DI 9406

STAREJŠA ŽENSKA

dobi dober dom in plačo za opravljanje lahkega hišnega dela in oskrbo otrok pri slovenski družini. Vpraša se na

1544 BELVOIR BLVD.—EV 0777

PAPIRAMO

stenski papir odstranimo, stene umivamo in barvamo znotraj. Cene zmerne. Prosti proračuni.

2811 SEYMOUR AVE.

Cleveland 15, O., tel. SU 3308

TAKOJŠNJA POSLUGA

COLD SPOT
1-letna garancija
Par-Brook Refrigeration
Izvršimo popravila na vseh izdelkih
Pokličite PR 2033

DELO

DEKLE ALI ŽENSKA

stara od 25 do 40 let dobi službo v obrednici bolnišnice. Da bi ostala tu. Tedenska plača. Zahteva se priporočila. Pokličite

MA 9400

STENOGRAFKA

in splošno pisarniško delo. 5 dni tedensko; dobra plača, majhen urad.

3610 PERKINS AVE., blizu Arene

HE 4810

ŽENSKA DOBI DELO

ZA VARSTVO OTROK V ZAMENJO ZA SOBO IN HRANO. NIČ HIŠNEGA DELA.

AT 9241

IZURJEN MESAR

dobi dobro službo; izvrstna plača, stalno delo za poštenega, treznega mesarja. Prilika za napredek.

LILLIAN'S MARKET

784 E. 152 ST.

ŽENSKA ALI DEKLE

dobi delo za opravljanje hišnih opravil in kuho; mora imeti rada otroke. Da bi ostala preko noči. Mora imeti priporočila.

HILLCREST 1130 J

KNJIGOVODKINJA

5½ dni; tedenska plača

F. & M. RECORD DISTRIBUTORS.

INC.

1239 W. 9th St.

KUCHARICA

in za pomagati z hišnimi opravili; polni ali delni čas—11-8.30. Prosta ob četrtkih in nedeljah. Plača \$25. Zahteva se priporočila.

WE 5028

OGLAŠAJTE V ENAKOPRAVNOSTI